

KAN MAN STOLE PÅ BIBELEN? – DEL 1

Av Torolf Karlsen

Gud har åpenbart seg for menneskeheten gjennom sitt ord, Bibelen

1. GUD ER EN USYNLIG GUD.

Gud er en Gud som skjuler seg. Han skapte mennesket i sitt bilde men de første menneskene syndet og brøt forbindelsen med Gud Herren i Edens hage. Kunnskapen om Gud holdt seg nok en stund etter syndefallet men etter hvert gled mennesket lenger og lenger bort fra sin skaper og endte til slutt opp i avgudsdyrkelse.

For hans usynlige vesen, både hans evige kraft og hans guddommelighet, har vært synlig fra verdens skapelse av. Det kjennes av hans gjerninger, for at de skal være uten unnskyldning. For enda de kjente Gud, æret eller takket de ham ikke som Gud. I stedet ble de tomme i sine tanker, og deres uforstandige hjerter ble formørket. Mens de ga seg ut for å være vise, ble de dårer. Og de byttet bort den uforgjengelige Guds herlighet mot et bilde, en avbildning av et forgjengelig menneske og av fugler og fribente dyr og krypdyr. Rom 1:20-23

2. GUD ØNSKET Å ÅPENBARE SEG

Det er tydelig at Gud Herren ønsket å åpenbare seg for menneskene. Han gjorde det ved å tale sitt ord til utvalgte mennesker. Dette var den eneste måten på hvilken vi kunne lære Gud å kjenne. Uten ordets åpenbaring kunne vi ikke kjent Gud.

Vi sier det slik:

- Gud har gitt seg til kjenne i skaperverket
- Gud har gitt seg til kjenne gjennom den menneskelige samvittighet
- Gud har blitt kjent gjennom historien
- Men den fullkomne åpenbaring om Gud finns i beretningen om hans Sønn Jesus

3. HERREN BRUKTE PROFETENE

Vi sier at Bibelen har kun én forfatter, Gud. Men Gud brukte profetene som sin penn og de skrev ordene de fikk ned.

For dere vet først og fremst dette, at ikke noe profetord i Skriften er gitt til egen tydning. For aldri er noe profetord brakt fram ved menneskers vilje, men de hellige Guds menn talte drevet av Den Hellige Ånd. 2Pet 1:20-21

Det ingen mennesker kunne vite fikk de vite ved Guddommelig åpenbaring. Det var Den Hellige Ånd som kom over dem slik at de fikk drømmer og syner eller ord som de skrev ned. Daniel skrev ned sine synder og Habakkuk fikk tydelig beskjed om å skrive alt det han så ned i boken.

På min vaktpost vil jeg stå og stille meg på varden. Jeg vil skue ut for å se hva han vil tale til meg, og hva jeg skal få til svar på mitt klagemål. Og Herren svarte meg og sa: Skriv synet opp og skriv det tydelig på tavlene, så det er lett å lese det! Hab 2:1-2

Det var ofte slik at de talte og skrev ned ord som de ikke skjønnte eller som var ulogiske og uforståelige. Som f. eks. profetien om at en jomfru skulle føde Messias.

Derfor skal Herren selv gi dere et tegn: Se, jomfruen skal bli med barn, hun skal føde en sønn og gi ham navnet Immanu-El. Jes 7:14

Alt dette ville ikke vært mulig uten at Ånden kom over dem og salvet dem til profettjenesten. Men Kristi Ånd var i dem og profeterte om Bibelens hovedperson, han som alt dreier seg om, Jesus Kristus.

Om denne frelsen var det profetene gransket og ransaket, de som profeterte om den nåde som dere skulle få, idet de gransket hvilken eller hva slags tid Kristi Ånd, som var i dem, viste fram til når han forut vitnet om Kristi lidelser og herligheten deretter. 1Pet 1:10-11

4. BIBELEN TAR FORM

Det tok lang tid før hele Bibelen ble fullført. En regner 1400 år på ferdigstillingen. Mer en 40 personer var involvert i prosjektet, mennesker fra alle livets sider, gjetere, håndverkere, konger og prester. Alle så de sin del og skrev det ned i Guds ord.

KAN MAN STOLE PÅ BIBELEN?

Det er mange mennesker i dag som har problemer med å forholde seg til Bibelen som Guds ord. Den vanlige oppfatninga i den vestlige verden er at Bibelen ikke er troverdig, at den består av litt sannhet og litt løgn, fantasier og myter, og kanskje noe fra den åndelige verden også.

For ganske mange mennesker er Bibelen en blanding av Guds ord og menneskeord. De tror at Bibelen kan ha elementer av guddommelig åpenbaring men at det menneskelige aspektet en finner i Bibelen, på visse steder tar over kontrollen på en slik måte at en ikke kan si at HELE Bibelen er Guds inspirerte ord.

Men det er også sant at for millioner av mennesker er Bibelen en bok som, ikke bare inneholder Guds ord men som også ER Guds ord. De tror at Bibelen er bøkenes bok og hvor alle disse er innblåst av Gud, at en kan 100 % stole på Bibelen fordi den er Guds ufeilbarlige åpenbaring til oss mennesker.

I dette programmet, i Sannheten og Livet, vil vi i en tid fremover ta for oss dette tema og søke å gå i dybden på det. Vi representerer det tredje synet på Bibelen, vi tror at boken er Guds ord og hans åpenbaring til hele menneskeheten. La oss først få sitere noen vers fra den gamle boken:

Jes 40:8

Gresset blir tørt, blomsten visner. Men vår Guds ord står fast til evig tid.

Matt 24:35

Himmel og jord skal forgå, men mine ord skal slett ikke forgå.

I. NØDVENDIGHETEN AV EN SLIK BOK

"Hva er sannhet", sa Pilatus. Ved å si dette indikerer han en søken etter sannhet, men også samtidig at det nok var forgjeves å søke etter den. Hvis vi ikke hadde en autoritet som kunne lede oss til sannheten om Gud, mennesket og verden, ville Pilatus hatt rett. Men, nå er saken den at vi ikke lenger behøver å famle rundt i blinde, for det finns en bok, Bibelen som med sine ord er i stand til å gi oss visdom som leder til frelse ved troen på Jesus Kristus.

2Tim 3:14-15

Men bli du i det du har lært og er blitt overbevist om. Du vet jo hvem du har lært det av, og helt fra barndommen av kjenner du De hellige skrifter, som kan gjøre deg vis til frelse ved troen på Kristus Jesus.

1. EN SLIK ÅPENBARING BØR VI STREVE ETTER

Den Gud som skapte universet må være en Gud med stor visdom og en Gud med slik visdom vil helt sikkert ha en mening med sin skapning. Å ignorere denne guddommelige hensikten med våre liv, må betraktes som dårskap og det å forkaste den, som en synd. Men så kommer spørsmålet: Hvordan kan den guddommelige hensikten og meningen med oss mennesker bli gjort kjent for oss? Historien viser oss at menneskeheten har kommet frem til forskjellige konklusjoner på forskjellige viktige spørsmål og mange kommer aldri frem til noe som helst. En kan derfor ikke stole på de løsninger som er fremkommet ved menneskelig tenkning. Fordi alle mennesker, selv de beste og mest kunnskapsrike, gjør feil og dette faktum har kostet menneskeheten mye opp gjennom tidene. Vise kvinner og menn kan bygge sine stiger i et forsøk på å nå opp mot det guddommelige og fullkomne. Men deres stiger vil alltid være for korte og de når ikke frem. Paulus sier det slik:

1Kor 1:21

For da verden ikke ved sin visdom kjente Gud i Guds visdom, fant Gud for godt å frelse dem som tror, ved forkynnelsens dårskap.

2. EN SLIK ÅPENBARING ER Å FORVENTE.

I naturen har vi allerede en åpenbaring av Gud som vi kan fatte med vår forstand. Men for mennesket som er tynget og bundet av synd i sjel og sinn, kan ikke denne forståelse verken gi rett lys eller forløsning. Åpenbaringen av Gud gjennom naturen gir oss en forståelse av at han finns men evner ikke alene å sette oss i forbindelse med ham slik at han kan oppleves i sjelens dyp. Åpenbaringen i naturen gir oss et glimt av hans fantastiske makt men lar oss ikke få del i denne skaperkraften. Vi blir slått av den visdom som Skaperen har lagt for dagen i og med skaperverket og naturen, men det gir oss ikke mere visdom enn det vi med våre menneskelige resurser kan tilegne oss. Ville det ikke være naturlig å tenke at den Gud som har skapt alt ikke ville være fornøyd med at mennesker beundrer ham for skaperverket, men at han også ønsker nærkontakt med oss ved å gi oss en større og mer fullkommen åpenbaring? Det er å forvente.

Rom 1:19-20

For det en kan vite om Gud, ligger åpent for dem, for Gud har åpenbaret det for dem. For hans usynlige vesen, både hans evige kraft og hans guddommelighet, har vært synlig fra verdens skapelse av. Det kjennes av hans gjerninger, for at de skal være uten unnskyldning.

3. EN SLIK ÅPENBARING MÅTTE NEDSKRIVES

Det er helt klart at hvis Gud skulle legemliggjøre sitt budskap til oss mennesker, måtte det være i form av et skrevet dokument eller, en bok. Boken er den beste metoden når det gjelder å bevare sannheten og føre den videre fra generasjon til generasjon. Den muntlige overleveringen av det som kan huskes, er altfor svake metoder til å bevare sannheter fra en generasjon til en annen og en kan simpelthen ikke stole på det. Derfor var det helt riktig av Gud og samtidig helt normalt av ham å gi oss sin åpenbaring i form av en bok som var skrevet av utvalgte mennesker som selv fikk ordene fra Gud. Så langt vi kan se, var der ingen bedre metode for å bevare hans ord for etterslekten og de generasjoner som senere skulle komme. Det er også naturlig å forvente at Gud ville inspirere sine tjenere, de som skulle skrive ned hans åpenbaring ettersom dette var helt nødvendig fordi disse tjenerne også var mennesker med skrøpeligheter og feil. Gjennom denne spesielle inspirasjonen ble det utelukket at den menneskelige faktoren skulle føre til feil i nedtegningen av ordene i åpenbaringen. Det er dette vi kaller "verbalinspirasjonen", noe vi skal komme tilbake til senere. Det er også naturlig å tro at Gud også ville ta vare på det som ble nedtegnet og våket over det, og bevarte det gjennom tidene, slik at det ikke skulle bli ødelagt av hans fiender. Det er også naturlig å tro at når hans menighet skulle skille det edle fra det uedle, det sanne fra det falske, ville også Gud være til stede og ved sin Ånd hjelpe kirken også i den prosessen.

II. SKRIFTENES GUDDOMMELIGE INSPIRASJON

At en religion uten inspirerte skrifter likevel kan være guddommelig er tenkelig. Hvis en for eksempel kan bevise historisk at Jesus gjorde mirakler, uttalte profetiske ord og sa han var Gud, og hvis en kan bevise at han døde for å forløse syndere og at han sto opp igjen og at han gjorde menneskets endelikt avhengig av deres tro på ham eller ikke – så, enten det skrevne ordet om dette er inspirert eller ikke, vil det så klart være alvorlig å fornekte en så stor en frelse som denne!

Men vi behøver ikke være i tvil om at vår tro bygger på langt mer enn bare beviser fra de historiske fakta. Vi har med inspirert ord å gjøre når vi nærmer oss både Det gamle og Det Nye Testamentet. Skriften selv er helt klar i så måte:

2Tim 3:16

Hele Skriften er innåndet av Gud og nyttig til lærdom, til overbevisning, til rettledning, til opptuktelse i rettferdighet,

2Pet 1:19-21

Og desto fastere har vi det profetiske ord, som dere gjør vel i å akte på. Det er som en lampe som lyser på et mørkt sted, inntil dagen lyser fram og morgenstjernen går opp i deres hjerter. For dere vet først og fremst dette, at intet profetord i Skriften er gitt til egen tydning. For aldri er noe profetord brakt fram ved menneskers vilje, men de hellige Guds menn talte drevet av Den Hellige Ånd.

Hva er så inspirasjon? Dette begrepet er definert av en av verdens ledende bibelfortolkere, Webster, som sa det slik:

"Inspirasjon er Guds Ånds overnaturlige innflytelse på det menneskelige sinn, ved hvilken, profetene, apostlene og andre hellige skribenter ble kvalifisert til å fremsette guddommelig sannhet uten å blande inn feil."

I følge en annen bibelfortolker, Dr. Gaussen, så er inspirasjonen *"den uforklarlige kraften den guddommelige Ånd utøver på skriftenes forfattere, for å lede dem endog i de ord de skulle bruke, og for å bevare dem fra all feil så vell som noen utelatelse."*

Slik apostelen Paulus definerer det i sitt avsnitt i 2 Tim. 3:16, er inspirasjonen Guds sterke og bevisste åndepust inn i mennesker for å kvalifisere dem til å uttale sannheten.

Hele Skriften er innåndet av Gud og nyttig til lærdom, til overbevisning, til rettledning, til opptuktelse i rettferdighet, for at Guds menneske kan være fullkomment, satt i stand til all god gjerning. 2Tim 3:16-17

Som det er sagt av en annen ved navn William Evans: "Det er Gud som taler gjennom mennesker og derfor er GT like så mye Guds ord som om Gud selv hadde talt det. Skriften er et resultat av at Gud har blåst inn i dem, på samme måte som menneskelig tale kommer av å puste gjennom munnen når en former ord."

Det Peter sa i 2 Pet 1:21 viser at Den Hellige Ånd var spesielt og mirakuløst til stede med og i skriftenes forfattere i det Han åpenbarte for dem sannheter som de av seg selv ikke visste fra før og ledet dem til å skrive ned disse sannheter, samt det de både så og hørte slik at de ble i stand til å formidle alt dette med nøyaktighet til andres tanker.

21 For aldri er noe profetord brakt fram ved menneskers vilje, men de hellige Guds menn talte drevet av Den Hellige Ånd. 2Pet 1:21

Når man leser om kristendommens forskjellige trosbekjennelser kan man få den oppfatning at kristendommen er en heller komplisert affære. Ingen ting kan være mer feil. Læren i et nye Testamentet slik den ble opprinnelig fremsatt er enkel og kan bli utlagt på en enkel måte. Men som tiden gikk, ble kirken konfrontert med feilaktige og villedende læresetninger og måtte derfor ta skitt for å avklare og hegne om Guds sanne ord ved å definere mange begrep. Fra denne prosessen kommer altså troslæren. Denne kom til å spille en sentral rolle i menighetens lange historie og ble en hindring bare når læresetningene ble en erstatning for levende tro.

Læren om inspirasjonen slik den er fremsatt i Ordet, er i grunnen enkel men det at det fremsto feilaktige og villedende syn har gjort det nødvendig å hegne om læren vedrørende inspirasjonen med fulle og detaljerte forklaringer.

1. INSPIRASJONEN ER GUDDOMMELIG OG IKKE BARE MENNESKELIG

Modernistene identifiserer skriftenes forfatters inspirasjon til å være åndelig innsyn og visdom som også kan finnes hos menn som Plato, Sokrates, Shakespeare og andre genier innenfor litteraturen, filosofien og eller den religiøse verden. Denne teorien

fjerner all mening fra ordet "inspirasjon" og er helt uforenlig med den bibelske inspirasjonens unike og overnaturlige karakter.

2. INSPIRASJONEN ER UNIK OG IKKE BARE ALMINNELIG

Noen forveksler inspirasjonen med indre lys. Dette refererer til det verk den Hellige Ånd utfører i oss og er vanlig hos alle kristne. Denne indre opplevelse av lys, av forståelse kom når Guds tjenere studerte skriften og den Hellige Ånd gav dem en klar forståelse av betydningen av ordet og dets hemmeligheter. Men det er ikke det samme som inspirasjon. Vi har allerede lest at de hellige Guds menn talte drevet av den Hellige Ånd slike sannheter som de mottok ved inspirasjonen. Men det hendte at de ikke forsto det guddommelige inspirerte ordet som de allerede hadde talt. Ånden inspirerte i dem ord å tale eller skrive som de ikke alltid forsto. Som for eksempel Daniel:

Dan 12:8-9

Jeg hørte det, men forstod det ikke. Og jeg sa: Herre! Hva blir utgangen på disse ting? Og han sa: Gå bort, Daniel! For disse ord skal være skjult og forseglet inntil endens tid.

Eller som det står om andre profeter som gransket sine egne profetier for å finne ut meningen med dem.

1Pet 1:10-11

Om denne frelse var det profetene gransket og ransaket, de som profeterte om den nåde som dere skulle få, idet de gransket hvilken eller hva slags tid Kristi Ånd, som var i dem, viste fram til når han forut vitnet om Kristi lidelser og herligheten deretter.

3. INSPIRASJONEN ER LEVENDE MEN IKKE MEKANISK

Inspirasjon er ikke det samme som diktat i den forstand at forfatterne var passive eller at de sto på en måte utenfor seg selv og sine evner når de nedtegnet sitt budskap. Her tenker en ikke på de gangene Herren selv sa: "Skriv!" som når de ti budordene eller Herrens bønn. Selve ordet "inspirasjon" utelukker diktatet. En forretningsmann behøver ikke å inspirere sin sekretær når han vil hun skal skrive et brev for ham. Gud talte ikke til menneskene slik en taler gjennom en megafon. Den Hellige Ånd brukte forfatterens evner og legning som uten tvil bærer preg av individet, personen som frembar budskapet. Dette kan man kjenne igjen når man leser Bibelen i sammenheng. Legg merke til forskjellen i litterær stil mellom profeten Esekiel og apostelen Johannes! Dette fantastiske og forunderlige samarbeidet mellom det guddommelige og det menneskelige produserte det fullkomne budskapet selv om vi ikke kan forklare selve mekanikken bak dette underet.

4. INSPIRASJONEN ER FULLSTENDIG OG IKKE BARE STYKKEVIS

Det finns en teori som fremholder delvis inspirasjon når det gjelder Bibelen. Det går ut på å si at forfatterne var feilfrie i saker hvor de uttalte seg om frelsen og lignende men de var ikke ufeilbarlige i saker som gjaldt historie, vitenskap, kronologi og annet lignende. I følge denne teorien ville det være mer korrekt å si at Bibelen inneholder Guds ord men ikke at den er Guds ord. Denne teorien fører oss inn i en hengemyr av usikkerhet for hvem kan si med sikkerhet hva som er ufeilbarlig og hva som er Guds ord eller ikke. Hvis bibelhistorien er falsk og har feil da kan heller ikke de læremessige sider ved ordet være til å stole på for de hviler i sin turn på de historiske fakta. Men skriften selv uttaler med sikkerhet at den er inspirert, ikke bare 50 % eller 70 % eller

90 % men 100 % inspirert. Kristus og hans apostler omtaler skriften som "Guds ord" og det gjelder både det Gamle og det Nye Testamentet.

5. ORDENE ER INSPIRERT, IKKE BARE TANKENE

I følge et annet syn sies det at Gud inspirerte tankene til forfatterne, ikke de ord de talte. Dette betyr at Gud inspirerte dem men overlot til forfatterne selv å velge ordene de skulle bruke for å formidle de inspirerte tankene. Men trykket vi finner i Bibelen når det gjelder inspirasjonen ligger ikke på redskapet som frembar budskapet, men på ORDENE som inspirerte.

Heb 1:1

Etter at Gud i fordums tid mange ganger og på mange måter hadde talt til fedrene gjennom profetene,

2Pet 1:20-21

For dere vet først og fremst dette, at intet profetord i Skriften er gitt til egen tydning. For aldri er noe profetord brakt fram ved menneskers vilje, men de hellige Guds menn talte drevet av Den Hellige Ånd.

Videre er det vanskelig å skille mellom ord og tanke. En tanke er nemlig først et "indre ord", eller et ord i hjertet.

Luk 3:8

Bær da frukt som er omvendelsen verdig! Begynn ikke å si til dere selv: Vi har Abraham til far! For jeg sier dere: Gud kan vekke opp barn for Abraham av disse steinene.

Sal 53:2:

Dåren sier i sitt hjerte: Det er ingen Gud. Ond og avskyelig er deres ferd, det er ikke noen som gjør godt.

Et ord er en tanke uttrykt. Guddommelig inspirerte tanker vil nødvendigvis bringe frem inspirerte ord. Paulus taler om dette.

1Kor 2:13

Og dette forkynner vi, ikke med ord som menneskelig visdom har lært oss, men med ord vi har lært av Ånden. Vi tolker åndelige ting med åndelige ord.

Vi ser hvor avgjørende betydning skriften legger på endog enkelte ord for fra flere slike har det kommet betydelig lære. Her er noen eksempler:

SANNHETEN OM SKRIFTENS UFEILBARLIGHET BASERES PÅ NOEN FÅ ORD FRA SALMENES BOK

Joh 10:35

Når loven har kalt dem som Guds ord kom til, for guder – og Skriften kan ikke gjøres ugyldig

JESUS SOM DAVIDS SØNN, BEKREFTES IGJEN AV EN SALME.

Matt 22:42-44

Hva mener dere om Messias? Hvem er han sønn av? De sier til ham: Av David. Han sier til dem: Hvordan kan da David i Ånden kalle ham Herre? Han sier jo: Herren sa til min Herre: Sett deg ved min høyre hånd, til jeg får lagt dine fiender til skammel for dine føtter!

SANNHETEN OM AT KRISTUS ER ABRAHAMAS ÆTT BASERER SEG PÅ ENTALLSFORMEN "ÆTT".

Gal 3:16

Men løftene ble gitt til Abraham og hans ætt. Han sier ikke: Og til dine ætlinger, som om det gjaldt mange. Men som når det gjelder én: Og din ætt. Og dette er Kristus.

JORDEN OG ALLE TINGS OPPLØSNING HAR SIN GRUNN I TO ORD FRA PROFETEN HAGAI

Heb 12:26-27

Hans røst rystet den gang jorden. Men nå har han lovt, og sagt: Enda en gang vil jeg ryste, ikke bare jorden, men også himmelen. Men dette ordet: enda en gang, gir til kjenne at de ting som rystes skal bli tatt bort. For de er jo skapte ting. Og så skal det som ikke kan rokkes, bli stående.

LÆREN OM JESUS SOM YPPERSTEPREST BASERT PÅ SKRIFTENS TAUSHET

Det Nye Testamentet lærer at Jesus er vår yppersteprest. Men ikke etter Arons vis. Han er yppersteprest etter Melkisedeks vis. Dette er en helt ny tanke som viser at Gud tenkte helt nytt med hensyn til Jesu prestelige tjeneste. Hans yppersteprestelige tjeneste skulle ikke være et resultat av arv som ved Arons prestatjeneste hvor tjenesten gikk fra far til sønn. Dette fordi de ved døden ble hindret fra å holde ved som prester. Jesus ble prest etter en annen ordning som kom eksisterte før Loven kom. Han ble yppersteprest ifølge et uforgjengelig livskraft. Her står Melkisedek som et profetisk forbilde og det som sies om ham er gitt oss i skriften for at denne forunderlige personen skulle kunne være et forbilde på Jesus og hans yppersteprestelige tjeneste. I denne forbindelse ser vi at helt uvanlig er skriften taus om Melkisedeks far og mor. Intet sies heller om hans opprinnelse/begynnelse og intet sies om hans død. Han blir fremstilt som en evig person og adskilt fra andre mennesker og menn i GT. I så måte er Melkisedek gjort lik med Guds Sønn.

Og Melkisedek, kongen i Salem, kom ut med brød og vin. Han var prest for Den Høyeste Gud. Han velsignet ham og sa: Velsignet være Abram av Den Høyeste Gud, han som eier himmel og jord. Og lovet være Den Høyeste Gud, som har gitt dine fiender i din hånd! Og Abram ga ham tiende av alt. 1Mos 14:18-20

Herren har sverget, og han skal ikke angre det: Du er prest til evig tid etter Melkisedeks vis. Sal 110:4

Denne Melkisedek var konge i Salem og prest for den høyeste Gud. Det var han som gikk Abraham i møte og velsignet ham da han vendte tilbake etter seieren over kongene.

Det er han som Abraham ga tiende av alt. Han er – når en tyder navnet – for det første rettfærdighets konge. Dernest er han også Salems konge, det vil si: freds konge. Han er uten far og uten mor – uten ættetavle. Hans dager har ingen begynnelse og hans liv ingen ende, men han er gjort lik med Guds Sønn, og han er prest for alltid. Heb 7:1-3

Han er blitt prest, ikke etter en lov om legemlig avstamning, men ifølge et uforgjengelig livs kraft. Han får jo det vitnesbyrde: Du er prest til evig tid etter Melkisedeks vis. Heb 7:16-17

Vi ser at Jesu yppersteprestelige tjeneste etter Melkisedeks vis baserer seg mye på skriftens taushet om side ved Melkisedek, så som hans forhold til slekt, far og mor eller etterkommere. Om dette nevnes intet. Derfor står altså Melkisedek som et fullkomment profetisk bilde på Jesus Guds sønns yppersteprestelige tjeneste.

6. FORSKJELL MELLOM ÅPENBARING OG INSPIRASJON

Det er en klar forskjell mellom *åpenbaring* og *inspirasjon*. Vi har to ting her som vi skal legge merke til. Med "åpenbaring" mener en Guds gjerning hvor igjennom han viser sin tjener profeten ting som han ellers ikke hadde mulighet til å oppdage.

Med *inspirasjon* mener vi at den samme Herren tjener blir bevart fra å tale eller skrive feil når han videreformidler åpenbaringen.

Moses fikk se originalen til helligdommen i det himmelske og Guds herlighet i himmelen som en *åpenbaring*, noe som han skrev ned i sine bøker under Åndens *inspirasjon*. Resultatet ble en stor del av det inspirerte Gamle Testamentet.

III. HVA SIER SKRIFTEN OM SEG SELV?

1. Skriften hevder selv å være inspirert

Det Gamle Testamentet hevder å ha blitt til under Guds spesielle inspirasjon. Uttrykket "..og Gud, sa eller tilsvarende, forekommer mer enn 2.600 ganger i GT.

Historien, loven, salmene og profetene sies å ha blitt nedskrevet under spesiell inspirasjon av mennesker som var salvet av Gud. Her kan vi hente mange skriftsteder:

2M 24:4

Så skrev Moses opp alle Herrens ord. Han stod tidlig opp om morgenen og bygde et alter nedenfor fjellet og reiste tolv støtter for de tolv Israels stammer.

Jos 3:9

Og Josva sa til Israels barn: Kom hit og hør Herren deres Guds ord!

2Kong 17:13

Og Herren vitnet for Israel og for Juda ved alle sine profeter, alle seerne, og sa: Vend om fra deres onde veier og hold mine befalinger og bud i samsvar med hele den lov som jeg gav deres fedre, og som jeg sendte til dere ved mine tjenere profetene!

Jes 34:16

Se etter i Herrens bok og les! Ikke ett av disse dyr skal mangle, det ene skal ikke savne det andre. For hans munn byder det, og hans Ånd samler dem.

Sak 7:12

Sitt hjerte gjorde de hårdt som en diamant, så de ikke hørte på loven og de ord Herren, herskarenes Gud, sendte ved sin Ånd gjennom de tidligere profeter. Derfor kom det en stor vrede fra Herren, herskarenes Gud.

KRISTUS SELV KUNNE UNDERSKRIVE PÅ NETTOPP DETTE. HAN GIKK GOD FOR GT. HAN SITERTE DET OG LEVDE I HARMONI MED DET LÆRE

Matt 5:18

For sannelig sier jeg dere: Før himmel og jord forgår, skal ikke den minste bokstav eller en eneste tøddel i loven forgå, før det er skjedd alt sammen.

Joh 10:35

Når loven har kalt dem som Guds ord kom til, for guder – og Skriften kan ikke gjøres ugyldig –

Luk 18:31

Han tok de tolv til side og sa til dem: Se, vi går opp til Jerusalem, og alt som er skrevet av profetene om Menneskesønnen, skal oppfylles.

Luk 24:25-27

Da sa han til dem: Så uforstandige dere er, og så trege i hjertet til å tro alt det som profetene har talt! Måtte ikke Messias lide dette og så gå inn til sin herlighet? Og han begynte fra Moses og fra alle profetene og utla for dem i alle Skriftene det som er skrevet om ham.

APOSTLENE TRODDE OGSÅ PÅ BIBELENS INSPIRASJON OG SA NOE OM DET.

2Tim 3:16

Hele Skriften er innåndet av Gud og nyttig til lærdom, til overbevisning, til rettleiding, til opptuktelse i rettferdighet,

Heb 1:1

Etter at Gud i fordums tid mange ganger og på mange måter hadde talt til fedrene gjennom profetene,

2Pet 1:21

For aldri er noe profetord brakt fram ved menneskers vilje, men de hellige Guds menn talte drevet av Den Hellige Ånd.

Apg 1:16

Brødre! Det skriftordet måtte bli oppfylt som Den Hellige Ånd forut talte ved Davids munn om Judas, han som ble veiviser for dem som grep Jesus.

Apg 3:18

Men Gud oppfylte på denne måten det som han forut forkynte ved alle profetenes munn, at hans Messias skulle lide.

Hevder også Det Nye Testamentet å være inspirert? På en særlig måte garanteres inspirasjonen i Det Nye Testamentet ved det som Jesus sa til sine disipler at den Hellige Ånd skulle lede dem inn i hele sannheten.

Joh 16:13

Men når han kommer, sannhetens Ånd, skal han veilede dere til hele sannheten. For han skal ikke tale av seg selv, men det han hører, skal han tale, og de kommende ting skal han forkynne dere.

Likeså sa Jesus at Den Hellige Ånd skulle minne dem om alt det han hadde sagt til dem. Hvis ikke det hadde vært tilfelle ville nok mye av hans ord blitt glemt eller fordreid på grunn av den menneskelige faktor som heter glemsomhet.

Joh 14:26

Men talsmannen, Den Hellige Ånd, som Faderen skal sende i mitt navn, han skal lære dere alle ting, og minne dere om alt det som jeg har sagt dere.

KAN MAN STOLE PÅ BIBELEN - DEL 2

Her fortsetter bibelstudiet om Bibelen, dens opprinnelse og pålitelighet. Vi ser nå på:

HVORDAN BIBELEN BLE TIL

Gud kalte Abram ut fra Ur i Kaldea og han var lydig og drog ut i slutten av det andre årtusen og han fikk navnet Abraham. Gud lot denne mannen bli stamfar til det folket som vi i dag kjenner som Jødene eller hebreerne.

1M 12:1-2

Og Herren sa til Abram: Dra bort fra ditt land og fra din slekt og fra din fars hus til det landet som jeg vil vise deg! Jeg vil gjøre deg til et stort folk. Jeg vil velsigne deg og gjøre ditt navn stort, og du skal bli en velsignelse.

1M 15:5

Han førte ham utenfor og sa: Se nå opp mot himmelen og tell stjernene, hvis du er i stand til å telle dem! Og han sa til ham: Slik skal din ætt bli.

Det var dette folket som Gud utvalgte til sitt eiendomsfolk og som han i mange generasjoner fostret til den viktige oppgaven, å være forvaltere for hans skrevne åpenbaring til folkene.

Rom 3:1-2

Hva fortrinn har da jøden? Eller hva gagn er det i omskjærelsen? Mye på alle vis! Først og fremst at Guds ord ble betrodde dem.

Når tiden var inne, skulle de bringe dette inspirerte ordet til alle jordens slekter.

Mark 16:15

Og han sa til dem: Gå ut i all verden og forkynn evangeliet for all skapningen!

Omtrent 500 år etter at Abraham ble kalt ut fra sitt folk, er vi ved det viktige tidspunkt i historien, da den skrevne åpenbaringen begynte å ta form. Denne nedtegning av den inspirerte åpenbaringen fra Gud, ville komme til å omfatte de første 2500 årenes historie, verdens skapelse, overleveringen av Guds lov, alle forskriftene, profetiene og annet.

MOSES SKRIVER NED GUDS ORD

Det var Moses som fikk i oppdrag å begynne på den Hellige Skriften. Han var blitt forberedt på under sitt opphold i Egypt. Han var som kjent opplært i all Egypts visdom og mektig i ord og gjerning for Gud og alt folket. En må kunne tro at "ord" her står også for det skrevne ordet, ikke bare det talte. Han sa før øvrig senere at han ikke kunne tale.

Apg 7:22

Moses fikk opplæring i all egypternes visdom, og han var mektig i ord og gjerninger.

2M 4:10

Men Moses sa til Herren: Hør meg, Herre! Jeg har aldri vært noen ordets mann, verken før eller nå etter at du begynte å tale til din tjener. Jeg er tung i mæle og tung i tale.

Det er om disse skriftene at Stefanus i sin tale for det Høye Råd sier at Moses tok imot levende ord for å gi til Israel.

Apg 7:38

Han er den som i menigheten i ørkenen var med engelen som talte til ham på Sinai berg, og med våre fedre. Han mottok levende ord for å gi dem til oss.

At Moses virkelig skrev ned Guds ord og åpenbaring sies tydelig i Bibelen. Hør bare her:

2M 17:14

Herren sa til Moses: Skriv dette opp i en bok, så dere kommer det i hu, og prent det i Josvas ører! For jeg vil helt utslette minnet om Amalek over hele jorden.

Likevel er det først på Sinai hvor Moses var alene med Gud, at Bøkenes Bok fikk sin begynnelse. Og det er om denne boken det blir sagt at intet ord i den skal gå fortapt.

Luk 21:33

Himmel og jord skal forgå, men mine ord skal slett ikke forgå.

Etter Moses kom de ulike profetene, apostlene og andre hellige menn som talte drevet av den Hellige Ånd, inntil hele Bibelen ble fullført.

HVEM HAR SKREVET MOSEBØKENE?

En kan ofte høre folk som tviler på om Moses virkelig har skrevet de fem første bøkene i Bibelen. Om han er forfatteren, så er det for mange vanskelig å forstå hvordan én

mann alene kunne greie dette. Samlet han disse merkelige bøkene fra andre, eldre skrifter, eller ble han selv direkte inspirert av Guds Ånd?

Dette kan vi svare på. Moses hadde ingen eldre inspirerte skrifter å holde seg til. Vel finnes det andre og gamle nedtegninger som er fremkommet omtrent på samme tid som Abraham og som man må anta at også Moses kjente til. Disse to gamle skriftene inneholder to viktige elementer som vi også finner i Mosebøkene, nemlig en skapelsesberetning og en lov. De skriftene det er snakk om er disse:

De kaldeiske beretningene.

Disse er skrevet på leirtavler med kileskrift. Opprinnelig brukte man en slags penn som i enden hadde en form som en kile. lignende en pil, spiss i ene enden og bred i den andre. Denne pennen presset man inn i leiren i forskjellige mønstre, pekende oppover, nedover, til høyre, til venstre i forskjellige kombinasjoner. Når budskapet ved skrevet ned på leirtavlen, ble den brent og ble hard. Så kunne den sendes til mottakeren. Tusenvis av slike leirtavler er funnet i arkeologiske utgravninger i Midtøsten og Mesopotamia. De vi nå snakker om ble funnet av forskeren Layard i de ruinhaugene som lå som et dekke over den gamle byen Ninive og andre gamle steder i Mesopotamia. Disse kaldeiske beretningene inneholder en framstilling av verdens skapelse, til og med en antydning om Kain og Abel, og en skildring av vannflommen eller syndfloden.

Hammurapis lovbok

Det er tegn som tyder på at denne Hammurapi er identisk med Amrafael som vi hører om i 1 Mos 14:1

1M 14:1

Det skjedde i de dager da Amrafel var konge i Sinear, Arjok konge i Ellasar, Kedorlaomer konge i Elam, og Tideal konge over Gojim,

Vi skal først se på den historiske siden av disse to skriftene. Den antagelsen at Moses skulle ha fått sine historiske kunnskaper fra de kaldeiske skriftene, er helt enkel uholdbar. Selv om de kaldeiske skriftene er interessante, inneholder de så mye nonsens at det ville være en umulighet for Moses å bruke noe slikt i sin skapelsesberetning.

Berosus, en babylonisk prest skrev skapelsen omtrent slik: "Guden Ble kom frem og skar kvinnen Omoraka i to deler. Av den ene delen skapte han jorden og av den andre delen, himmelen." Den samme guden "befalte en av gudene til å ta sitt eget hode og blande blodet med jord og på det viset skape både mennesker og dyr".

Loven i Hammurapis berømte lovbok er på mange måter utmerket, men den inneholder bare moralbud mellom mennesker. Den kjenner ikke til de bud som er uendelig mye viktigere, nemlig de som omhandler menneskenes forpliktelser mot Gud. Heller ikke tar denne lovboken noe hensyn til de fattige, og Hammurapi var en avgudsdyrker, som tilba også solguden. Det er derfor helt sikkert at Moses ikke hentet sine lover eller sine ideer fra dem.

Moses sier selv om de lover han fikk fra Gud og som han også skrev ned:

5M 4:8

Og hvor finnes det et folk, om det er aldri så stort, som har så rettferdige lover og bud som hele denne lov jeg legger fram for dere i dag?

Han sier her at andre folk og nasjoner nok har sine lover og bud, men at de lover han hadde mottatt fra Gud, var helt annerledes og ikke lik andre folks lover.

Mosebøkene vitner selv om at Moses fikk fra Gud det hans skulle si og skrive og at de derfor er skrevet under inspirasjon. Alle som leser sin Bibel vet at Mosebøkens påbud og lover ofte innledes med uttrykk som: "Herren talte til Moses og sa." Omtrent alle kapitlene i 3. og 4. Mosebok begynner på den måten.

For å gå tilbake til Stefanos tale for det Høye Råd, har vi allerede sett at Moses mottok levende ord for å gi oss dem.

Apg 7:38

Han er den som i menigheten i ørkenen var med engelen som talte til ham på Sinai berg, og med våre fedre. Han mottok levende ord for å gi dem til oss.

Moses leste seg altså ikke til det han senere skrev. Han mottok alle Herrens ord. For øvrig kommer det fram fra alle steder der en leser om Mosebøkene at det var Moses som skrev disse bøkene. Ingen steder ellers i Bibelen antydes det at en annen enn Moses skrev Mosebøkene. Her er likevel en interessant sak som vi må nevne. Hvis han selv skrev Mosebøkene hvem skrev da det siste kapittel av 5. Mosebok? Det som handler om hans død?

Det var jo ingen annen en Gud og Moses som var til stede når disse hendelsene fant sted. Beretningen må derfor være inspirert, samme hvem som skrev den. Moses hadde derfor like store muligheter til å skrive om sin egen død på forhånd som noen annen, da herren uten vanskeligheter kunne ha åpenbart for ham for eksempel i en profeti. Det var likevel Guds vilje at Moses skulle få en ukjent grav som vi leser om i 5. Mosebok

5M 34:6

Og han begravde ham i dalen i Moabs land midt imot Bet-Peer, og ingen vet til denne dag hvor graven hans er.

Det var jo også umulig for Josef å forutsi hva som skulle skje med hans ben 400 år etter sin død, men han fikk det profetisk, ved inspirasjon.

1M 50:25

Så tok Josef ed av Israels sønner og sa: Gud skal visselig se til dere, og da skal dere føre mine ben opp herfra.

Likeledes var det for alle profetene som i tidens løp skulle forutsi detaljerte profetier om Messias som skulle komme. Ja, de kunne fortelle detaljer omkring hans lidelse og død, og fortelle om hans gravlegging i "en rik manns grav" (Jes.53:9) Mangfoldige hendelser er forutsagt i skriften av inspirerte profeter som, av seg selv, ikke kunne vite dette. men de fikk det fra Gud den Hellige Ånd som virket i dem.

1Pet 1:10-11

Om denne frelse var det profetene gransket og ransaket, de som profeterte om den nåde som dere skulle få, idet de gransket hvilken eller hva slags tid Kristi Ånd, som var i dem, viste fram til når han forut vitnet om Kristi lidelser og herligheten deretter.

Det var altså 40 personer som var redskapene til Bibelens forfatterskap. Tiden det tok å ferdigstille Bøkene bok, var 1600 år og begynte 1500 år før Kristus. Bøkene ble skrevet på forskjellige steder men bærer preg av en indre harmoni som bare kan skyldes det faktum at Bibelen i virkeligheten har kun én forfatter, den Hellige Ånd.

ORIGINALMANUSKRIFTENE

Vi hører ofte om de opprinnelige håndskriftene, men det er et faktum at det nå ikke lenger finnes et eneste originalmanuskript til noen av bøkene i Bibelen. Man opererer derfor med å si "de eldste kjente manuskripter". Dette har jo sammenheng med at det ikke finnes noe kjent materiale fra oldtiden som kan være i 3000 år. De materialer som de første originalmanuskripter ble skrevet på, er borte på grunn av tidens tann. Mange av skriftene gikk også tapt i krig eller ved brann. Noe Israel har vært utsatt for opp gjennom hele historien. Men det ble hele tiden sørget for at det ble laget nøyaktige kopier av originalen.

Allerede da Det Nye Testamentet ble skrevet, ser det ut til at det gamle og originale Gamle Testamentet ikke lenger eksisterte Da Bibelen var helt ferdig med sin Kanon, besto den av hebraiske avskrifter av Det Gamle Testamentet, og en gresk oversettelse, Septuaginta, og dessuten av de originale greske håndskrifter til Det Nye Testamentet. Disse siste er også gått tapt for oss.

Men vi kan i dette også se Guds ledelse. For mennesker er til alle tider like. Om det fans skrifter som var skrevet med Moses, med Davids, Jesajas, eller Paulus egen hånd, ville nok mange ha tilbudt disse skriftene med en overtroisk ærefrykt.

DE HÅNSKRIFTENE SOM EKSISTERER

Om de opprinnelige skriftene ikke lenger finnes, så trenger ingen nære noen frykt for at grunnlaget for vår dyre tro ikke er tilstrekkelig godt underbygd. Saken er nemlig den at vi i dag har mange tusen hebraiske og greske håndskrifter, som er *avskrifter* av de tidligere manuskriptene. Det er disse avskriftene en mener når en taler om "originalene". En anslår at de eksisterende avskriftene til Det Nye Testamentet er om lag 4000. Av det Gamle Testamentet finnes det i Dr. Gasters bibliotek alene, om lag 800 avskrifter.

MASORETENE

De jødiske skriftlærde som kopierte de hebraiske håndskriftene, anvendte all sin flid og omhu i sitt arbeid. Ja, så pinlig nøyaktig gikk de til verks at de talte hvert ord, hver bokstav, la merke til hvor mange ganger hver enkelt bokstav forekom og ødela straks et hvert ark som inneholdt en feil. Så redde var disse Masoretene for at de hellige skrifter skulle tilføres noe som ikke hørte hjemme der. Og en forstår hvor høyt disse skriftene ble verdsatt, og med hvilken ærefrykt de ble betraktet og behandlet. De skrev på geiteskinn, noe som kaltes "vellum" og det ble brukt et spesielt sort blekk. e som skrev måtte alltid først uttale høyt ord de skrev, før de skrev det ned. De var sterkt pietistiske for hver gang de kom til Guds navn i skriften, tørket de av pennen. De brukte også å vaske hele kroppen sin hver gang de kom til Guds navn Jehova, slik at det hellige navnet ikke skulle bli vanæret ved noe urent. Når det nye manuskriptet ble ferdig, ble det omhyggelig sammenlignet med et eldre skriftet, og én feil var nok til at hele arbeidet ble kassert.

Feil oppsto

Men til tross for all denne omhu så ble det begått feil. Det viser de bevarte håndskriftene. Vi skal også merke oss at de eldste hebraiske skriftene bare består av konsonanter. Jehova *Jhvh* og dertil kommer at det ikke var mellomrom mellom ordene. Vi kan tenke oss hvordan fader Vår ville bli se ut dersom vi skulle ha lest det på denne måten!

Skille mellom ordene

Det var først etter det babyloniske fangenskapet at en tok til å sette skille mellom ordene. Selve teksten ble også inndelt i kapitler og vers, og de firkantete hebraiske skriftegnene som vi nå har, kom i stedet for de gamle fønikiske eller dette gamle hebraiske alfabetet.

Vokalene

Vokalene ble innført mye senere av Masoretene. Det var om lag 500 år etter Kristus og de skrev også ned den muntlige tradisjonen som knyttet seg til den korrekte lesningen av de gamle tekstene.

De hebraiske bokstavene er svært like. Så like at forskjellen gjør det vanskelig å fremstille den t.o.m. på trykk. Det er derfor et stort under at vi likevel, tross disse mange problemene, i dag har en skrift som er ufattelig nær den opprinnelige teksten. Det er snakk om variasjoner i enkelte ord uten at det på noen måte får innvirkning på vår forståelse av selve teksten.

Når det gjelder Det Nye Testamentet, så dreier det som mindre enn en tusendel av hele teksten, og for Det Gamle Testamentet enda mindre.

Sammenligning av tekstene

I moderne skriftforskning i dag, sammenligner en tekstene i de mange kopiene og kan ved slik sammenligning komme frem til hvilken variasjon i teksten som sannsynligvis er den opprinnelige. Vi kan derfor med sikkerhet si at den Bibel som vi sitter med i dag, er i sannhet Guds ord.

Jesus sa:

Matt 5:18:

For sannelig sier jeg dere: Før himmel og jord forgår, skal ikke den minste bokstav eller en eneste tøddel i loven forgå, før det er skjedd alt sammen.

En tøddel er det minste tegnet i den hebraiske teksten og står i sammenheng med ordene. Vi ser at Jesus, Guds Sønn, trodde på det bokstavelige i Bibelen. Han mente også at den minste delen av skriften også hadde profetisk betydning og at den ikke ville bli borte, før han kom igjen.

Kan vi nå si med Paulus:

Apg 24:14

Men det vedgår jeg for deg, at etter den Veien som de kaller en sekt, tjener jeg våre fedres Gud slik at jeg tror alt det som er skrevet i loven og i profetene.

KAN MAN STOLE PÅ BIBELEN? DEL 3

I dette avsnittet vil vi ta opp igjen, ganske kort, noen få sannheter om Bibelens inspirasjon. Dette er så viktig for vår tillit til Guds ord, at vi nesten ikke kan la være å nevne det en gang til.

Vi har tidligere hevdet at i Bibelen finner vi "verbalinspirasjonen". Hva mener vi med det? Jo, vi mener at bibelens ORD er inspirerte av Guds ånd, ikke bare tankene bak ordene. Forfatterne hadde altså ikke anledning til å velge ordene de selv ville mens de profeterte eller skrev ned sine profetier. Under Åndens inspirasjon ble ordene gitt til dem og dette er det vi kaller verbalinspirasjonen. Derfor kunne de si at "dette er Herrens Ord. Hør hva forfatterne selv sier om denne opplevelsen:

Moses

2M 20:1-2

Da talte Gud alle disse ord og sa: Jeg er Herren din Gud, som førte deg ut av landet Egypt, av trellehuset.

Og videre leser vi:

2M 24:4

Så skrev Moses opp alle Herrens ord. Han stod tidlig opp om morgenen og bygde et alter nedenfor fjellet og reiste tolv støtter for de tolv Israels stammer.

Da Moses senere gjentok disse ordene for Israel, leser vi

2M 35:1

Moses kalte sammen hele Israels barns menighet, og han sa til dem: Dette er det som Herren har befalt at dere skal gjøre:

David

Kong David var også en profet for Herren. Han opplevde mye av verbalinspirasjonen i ditt liv. Han sier:

2Sam 23:2

Herrens Ånd taler gjennom meg, og hans ord er på min tunge.

Jesaja

Profeten Jesaja var en stor profet for Gud. Han hadde mange fremtidsvisjoner og profeterte mye om Jesus Messias. Han sa:

Jes 1:2

Hør, dere himler, og lytt til, du jord! For Herren taler: Barn har jeg oppfødd og fostret, men de har satt seg opp mot meg.

Jeremias

Jeremias, den gråtende profeten, opplevde et sterkt kall fra Gud. Herren sa til ham:

Jer 1:4

Herrens ord kom til meg, og det lød så:

Jer 1:9

Og Herren rakte ut sin hånd og rørte ved min munn. Og Herren sa til meg: Se, jeg legger mine ord i din munn.

Esekiel

Esekiel så syner hvor Gud åpenbarte seg for ham og han skrev:

Esek 1:3

da kom Herrens ord til presten Esekiel, Busis sønn, i kaldeernes land ved elven Kebar. Herrens hånd kom over ham der.

Daniel

Daniel forteller at han mottok sitt budskap gjennom syner og fra engelen Gabriels lepper.

Dan 7:1

I Babels konge Belsasars første år hadde Daniel en drøm, og han så syner i sitt indre mens han lå på sitt leie. Siden skrev han ned drømmen og fortalte hovedinnholdet av den.

Dan 9:21

mens jeg ennå talte i bønner, da kom Gabriel, den mannen som jeg før hadde sett i synet, og rørte ved meg i min store avmakt. Det var ved tiden for kveldsofferet.

Amos

Profeten Amos sier at han mottok sitt budskap fra Gud.

Amos 1:1

De ord som Amos, en av hyrdene fra Tekoa, mottok i sine syner om Israel. Det var i de dager da Ussia var konge i Juda, og Jeroboam, Joas' sønn, konge i Israel, to år før jordskjelvet.

Apostelen Johannes

Johannes var på øyen Patmos og han sier at han der fikk en åpenbaring som han kaller Jesu Kristi åpenbaring.

Åp 1:1

Jesu Kristi åpenbaring, som Gud gav ham for at han skulle vise sine tjenere det som snart skal skje. Han sendte bud ved sin engel og kunngjorde det i tegn for sin tjener Johannes,

Vi ser at profetene og apostlene tydelig sier fra om at deres budskap helt og holdent kom fra Gud ved den Hellige Ånd. De skrev og talte, drevet av Den Hellige Ånd, men forteller ikke noe om hvilken måte dette skjedde på. Det er mulig at de ikke kjente til dette, eller i alle fall svært vanskelig kunne forklare oss det. Dette er for oss ukjent. Det eneste vi vet er at "de hellige Guds menn, talte drevet av den Hellige Ånd."

MOTSTAND MOT VERBALINSPIRASJONEN.

Det er opp gjennom tiden skrevet og sagt mye imot den ordrette inspirasjonen. Mange som ikke har en grunnfestet tro har også fått sin tro rokket.

De som forneker den ordrette inspirasjonen, fremholder at selve spørsmålet er av underordnet betydning. En slik holdning viser en mangel på ærefrykt for Gud og den Hellige Ånd. I naturen finner vi at Skaperen har forordnet alle de små detaljene på en slik måte at de passer fullkomment inn i en større sammenheng.

Vepsens brodd

Vi kan for eks. nevne at den fineste nålespiss som er laget av menneskehender, blir ujevn og butt under mikroskopets avslørende linse. Mens brodden på en veps som Gud har skapt, under det samme mikroskopet vedblir å være fullkomment spiss som et presisjonsinstrument. Som Bibelen sier:

5M 32:4

Klippen! Fullkomment er hans verk, for rettferd er alle hans veier. En trofast Gud, uten svik, rettferdig og rettviss er han.

Vi kan regne med som sikkert at Gud ikke vil overlate sitt ord til tilfeldigheter eller slurv men heller sørge for at det fremstår som fullkomment perfekt. Han har gjort dette ordet herlig så vel som å herliggjøre sitt navn.

Sal 138:2

Jeg vil kaste meg ned foran ditt hellige tempel. Jeg vil lovprise ditt navn for din nåde og din trofasthet. For over alle ting har du opphøyet ditt navn og ditt ord.

Dette ordet skal fortsette å leve til evig tid, og det finnes intet som kan fjerne det fra

jordens overflate, det skal bestå for alt tid.

1Pet 1:25

Men Herrens ord blir til evig tid. Og dette er det ord som er blitt forkynt dere ved evangeliet.

Luk 21:33

Himmel og jord skal forgå, men mine ord skal slett ikke forgå.

DETALJER I SKRIFTEN ER OGSÅ INSPIRERT.

Når vi ser på hvordan forfatterne av Det Nye Testamentet betraktet Det Gamle Testamentet, kan vi bli forundret over hvor sterk tro de hadde på Ordet, ja, selv de minste detaljene. I flere tilfeller bygget de sin lære og undervisning på enkeltord og grammatikalske variasjoner og entall- eller flertallsformen i ordene. Her er noen eksempler på dette:

Den kommende dommen

I Hebr. 12:27 finner vi at Hebreerbrevets forfatter bruker et sitat fra profeten Haggai for å føre i pennen bevis for den kommende dommen over denne verden. Han bygger dette kun på tre enkle ord. "ennå en gang".

Heb 12:26-27

Hans røst rystet den gang jorden. Men nå har han lovt, og sagt: Enda en gang vil jeg ryste, ikke bare jorden, men også himmelen. Men dette ordet: enda en gang, gir til kjenne at de ting som rystes skal bli tatt bort. For de er jo skapte ting. Og så skal det som ikke kan rokkes, bli stående.

Læren om oppstandelsen

I dette avsnittet beviser Jesus selv læren om oppstandelsen for saddukeerne ved å benytte seg av den grammatikalske tid Gud den Hellige Ånd brukte da han talte til Moses. Dette ble jo sagt atskillige hundre år etter patriarkens død for Gud sier ikke at han VAR (fortid) patriarkenes Gud men at han ER deres Gud fremdeles.

Matt 22:31-32

Men når det gjelder de dødes oppstandelse, har dere da ikke lest det som er talt til dere av Gud, som sier: Jeg er Abrahams Gud og Isaks Gud og Jakobs Gud. Han er ikke de dødes Gud, men de levendes.

2M 3:6

Så sa han: Jeg er din fars Gud, Abrahams Gud, Isaks Gud og Jakobs Gud. Da skjulte Moses sitt ansikt, for han fryktet for å se Gud.

Abrahams ætt er Kristus

I Galaterbrevet 3:16 støtter Paulus sin undervisning om Kristus som den lovede Messias, på entallsformen brukt i flere av disse løftene til Abraham, Isak og Jakob. Argumentet støtter seg til at Gud ikke sa: "ætlinger" (flertallsformen), men "ætt"

(entallsformen) av ordet. Med dette beviser Paulus at Abrahams ætt ikke er folket Israel, som jo er mange, men Kristus, som er én person.

Gal 3:16

Men løftene ble gitt til Abraham og hans ætt. Han sier ikke: Og til dine ætlinger, som om det gjaldt mange. Men som når det gjelder én: Og din ætt. Og dette er Kristus.

Melkisedek som Kristi forbilde.

Hebreerbrevets forfatter utlegger sannheten om Jesu yppersteprestelige tjeneste ved å bruke Melkisedek fra GT som et profetisk forbilde. I beretningen om Melkisedek fra 1 Mos. 17 er skriften taus om Melkisedeks ætteliste. Han fremstår som både konge og prest men hans ætt er ikke nevnt. Det sies ingen ting om hans far eller mor eller hans ættelinje. Skriften er også taus med hensyn til hans livs begynnelse og slutt. Denne tausheten er betegnende og inspirert av Den Hellige Ånd. For ved denne tausheten blir Melkisedek et perfekt bilde på Jesus og hans kongelige og yppersteprestelige tjeneste. Med andre ord bruker Hebreerbrevets forfatter denne tausheten omkring Melkisedeks person, for å føre bevis for at Jesus er yppersteprest, ikke etter Arons system men etter et helt nytt system eller vis, nemlig Melkisedeks vis. Slik blir Salmen 110:4 oppfylt fullkomment.

Heb 7:1-3

Denne Melkisedek var konge i Salem og prest for den høyeste Gud. Det var han som gikk Abraham i møte og velsignet ham da han vendte tilbake etter seieren over kongene. Det er han som Abraham gav tiende av alt. Han er – når en utlegger navnet – for det første rettferdighets konge. Dernest er han også Salems konge, det vil si: freds konge. Han er uten far og uten mor – uten ættetavle. Hans dager har ingen begynnelse og hans liv ingen ende, men han er gjort lik med Guds Sønn, og han er prest for alltid.

Sal 110:4

Herren har sverget, og han skal ikke angre det: Du er prest til evig tid etter Melkisedeks vis.

ARKEOLOGIEN - ET VITNE OM INSPIRASJONEN

Det vil være fornuftig å innrømme at som menneske er man begrenset i sin forståelse av alt Guds ord. Men mange mennesker viser en utrolig hovmodighet og samtidig en utrolig naivitet når de frekt påstår at Bibelen er en samling av myter og fabler. De fleste som kommer med slike uttalelser er i virkeligheten uvitende om denne enestående boken, Bibelen. Slike mennesker er som oftest forutinntatt i meninger de ikke har selv men repeterer det som andre har påstått. Det er ofte vanskelig å argumentere med slike folk for de har bestemt seg for å være motstandere og spottere og det fortsetter de med. Men vi vil henvende oss til de som søker sannheten og som har et åpent og ærlig sinn. Disse vil få hjelp til tro ved å høre på dette programmet.

Spadens vitnesbyrd

Med dette mener vi arkeologien som beskjefter seg med utgravninger. Det er mangfoldige utgravninger som helt og holdent bekrefter Bibelen og vi tenker da spesielt på den bibelske arkeologien, utgravninger som foregår innenfor Bibelens landområder. Våre kritikere må gjerne være uenige med oss men det faktum gjenstår at den bibelske arkeologien enstemmig vitner om at Skriftens beretninger er nøyaktige og sanne..

Pithoms skattkammerby.

Denne byen ble bygd av jødene for Ramses II under deres slaveri i Egypt.

2M 1:11

Så satte de slavefogder over dem for å plage dem med tvangsarbeid. De måtte bygge for Farao to byer til opplagssteder, Pitom og Ra'amses.

Denne byen har blitt gravd frem og ligger nær Tel-el-Kebel. En fant at veggene i bygningen besto av soltørket murstein, dels med og dels uten halm, nøyaktig slik det blir fortalt i 2 Mos 5:7 og som er skrevet for 3500 år siden.

2M 5:7

Dere skal ikke gi folket halm til teglarbeidet, slik som før. De skal selv gå og sanke seg halm.

Kong Belsasar i Daniels bok

Et annet eksempel er kong Belsasar som Bibelen hevder var kaldeernes konge. Nå er det slik at dette navnet tidligere ikke er blitt funnet i den kaldeiske historien, og heller ikke i noen annen gammel historisk litteratur over de babyloniske kongene. Og disse listene ga heller ikke noen mulighet for å plassere Belsasars navn, da de anga en kong Naboned som regent på den tiden Bibelen sier at Belsasar skulle være konge i Babylon. Dette var et problem. Men tiden gikk og spaden gjorde sin gjerning. I året 1854 oppdaget Sir Henry Rawlingson i den kaldeiske byen Ur, en del sylindre med en innskrift av kong Naboen. Og her nevner han uttrykkelig "min eldste sønn Belsasar." Nå var det slått fast at kong Naboned hadde en sønn ved navn Belsasar. Men det gjensto enda et problem. Hvordan kunne Belsasar være kaldeernes konge når alle de gamle annalene erklærte at hans far Naboned var den siste regjerende kongen i Babylon?

Det var nødvendig med flere spadetak og litt mer tid for å oppklare denne tilsynelatende motsetning. I 1876 gjorde Sir Rawlingson en av sine største oppdagelser. Hans arbeidsfolk støtte plutselig på en del krukker som inneholdt over to tusen kileskrifttavler. Blant annet fant man perserkongen Kyros offisielle beretning om inntakelsen av Babylon.

Denne beretningen forteller først at Naboned flyktet og ble tatt til fange, og tilføyer at så en viss natt "døde kongen". Da nå Naboned, som var tatt til fange, levde atskillige år etter Babylons fall, kan denne kongen som døde, ikke være noen annen enn Belsasar.

Om denne mannen sier Bibelen at han samme natt som invasjonen av perserne fant sted, ble drept.

Dan 5:30

Men samme natt ble kaldeerkongen Belsasar drept.

Det er klart for oss at Belsasar opptrådte som regent i sin fars fravær og at hans far regjerte på samme tid. Dette kommer klart frem av det faktum at da Daniel tydet skriften på veggen, ville Belsasar gjøre ham til den *tredje* i sitt rike. Kong Naboned var den første, Belsasar den andre, og Daniel kunne bli den tredje i det nå utdøende Babyloniske verdensriket

Dan 5:16

Men jeg har hørt om deg at du kan gi tydninger og oppklare vanskelige spørsmål. Kan du nå lese denne skriften og la meg vite hva den betyr, så skal du bli kledd i purpur og få et gullkjede om halsen, og i makt skal du være den tredje i riket.

Jerikos fall

Under utgravningen av den eldgamle byen Jeriko, ledet av arkeologen Garstang i årene 1930 til 1936, fant de noe som var så enestående spesielt at oppdagelsen ble undertegnet av både ham selv og to andre medarbeidere i teamet hans. Om disse oppdagelsene skriver Garstang: "Det finnes ikke tvil: Murene falt utover så fullstendig at angriperne ville være i stand til å gå over dem og ruinene rett inn i byen. Hvorfor er dette så uvanlig? Fordi bymurer ikke faller utover, de faller innover. Og likevel leser vi i Josva 6:20

Jos 6:20

Så ropte folket, og de blåste i basunene. Og det skjedde da folket hørte basunklangen, og de satte i et høyt rop, da falt muren helt sammen, og folket steg rett inn i byen og inntok den.

Omstendighetene rundt Jesu fødsel beskrevet av Lukas

Sir William Ramsey (1852-1916) er betraktet som en av de aller største arkeologene som har levet. Han fikk sin utdannelse i Tyskland. Han ble blant annet undervist i liberal teologi og ble overbevist om at Apostelgjerningene var et produkt skrevet i midten av det andre århundre. Han var overbevist om dette og ville bevise det spesielt ved sine utgravninger og sin forskning. Men han ble nødt til å reversere sin oppfatning på grunn av det overveldende bevismateriale som hans utgravninger frembrakte. Han sa blant annet om Lukas:

"Lukas er en førsteklases historiker. Ikke bare er hans beretninger troverdige, han har selv den rette historiske sans, han fester sin tanke på de ideer og planer som utvikler seg i historien.", osv.

En gang i tiden ble det sagt at Lukas hadde helt tabbet seg ut med hensyn til de omstendigheter som var til stede ved Jesu fødsel (Luk 2:1-3). Kritikerne påsto at det ikke hadde vært noen folketelling, at Kvirinius ikke hadde vært landshøvding i Syria og at det ikke var tilfelle at folk hadde reist til sine respektive fødesteder.

Men arkeologiske oppdagelser beviste over enhver tvil at Romerne hadde foretatt en folketelling og at de regelmessig foretok slik i de land de okkuperte for å skattlegge befolkninga og at det ble foretatt en større og mer omfattende folketelling i hele riket hvert 14 år.

Denne folketellingen ble først satt i gang av keiser Augustus enten i år 23-22 før Kristus eller i år 9-8 før Kristus Den siste kan være den som er referert til av Lukas For det andre finner vi det bevist at Kvirinius virkelig var landshøvding i Syria omkring år 7 før Kristus. Dette er basert på en inskripsjon funnet på en stein i Antiokia hvor det fortelles om Kvirinius at han ble tildelt denne stillingen. Det antas nå som sikkert at han hadde stillingen som landshøvding to ganger.

Luk 2:1-4

Og det skjedde i de dager at det utgikk et bud fra keiser Augustus at all verden skulle innskriveres i manntall. Dette var den første innskrivning, i den tid Kvirinius var landshøvding i Syria. Og alle gikk for å la seg innskrive, hver til sin by. Også Josef drog opp fra Galilea, fra byen Nasaret, til Judea, til Davids stad, som heter Betlehem, fordi han var av Davids hus og ætt,

Om språkforvirringen.

Bibelen sier at i begynnelsen hadde menneskene ett språk og var én rase før Babels tårn ble bygget.

1M 11:1

Hele jorden hadde ett språk og samme ord.

Etter bygginga av tårnet, eller mens de holdt på med det, steg Gud ned og forvirret deres tungemål og de ble spredt over jorden.

1M 11:9

Derfor ble byen kalt Babel, for der forvirret Herren all jordens tungemål, og derfra spredte Herren dem ut over hele jorden.

Mange språkforskere i dag medgir at denne fremstillingen er rett og mener med det at en gang hadde alle folk det samme språk og var ett. Man kan ved forskning komme frem til det samme resultatet. En av dem ved navn Otto Jespersen, sier at språket ble gitt direkte til mennesket av Gud.

Slike bevis finns i mengde men det vil ta alt for lang tid å gå inn på flere her og nå. La oss ga videre.

Flere skriftsteder som viser til øyenvitnenes utsagn:

Luk 1:1-3

Ettersom mange alt har tatt seg fore å sette opp en fortelling om de ting som er blitt fullført blant oss, slik de har overgitt det til oss, de som fra begynnelsen var øyenvitner og Ordets tjenere, så har også jeg nå gått nøye gjennom alt sammen fra begynnelsen av, og besluttet meg for å skrive det ned i sammenheng for deg, gjeveste Teofilus,

2Pet 1:16

For det var ikke kløktig uttenkte eventyr vi fulgte, da vi kunngjorde dere vår Herre Jesu Kristi makt og gjenkomst, men vi hadde vært øyenvitner til hans storhet.

1Joh 1:3

det som vi har sett og hørt, det forkynner vi for dere, for at også dere kan ha samfunn med oss. Og vårt samfunn er med Faderen og med hans Sønn, Jesus Kristus.

Apg 2:22

Israelittiske menn, hør disse ord! Jesus fra Nasaret var en mann utpekt for dere av Gud ved kraftige gjerninger, under og tegn som Gud gjorde ved ham midt iblant dere, som dere selv vet.

Joh 19:35

Og den som har sett det, har vitnet om det, og hans vitnesbyrd er sant. Han vet at han taler sant, for at også dere skal tro.

Apg 26:24-26

Men da han sa dette i sin forsvarstale, sa Festus med høy røst: Du er fra forstanden, Paulus! Din store lærdom driver deg til vanvidd! Men han sier: Jeg er ikke fra forstanden, mektigste Festus! Men jeg taler sanne og sindige ord. Kongen kjenner til disse ting, og til ham taler jeg også frimodig. For jeg kan ikke tro at noe av dette er ukjent for ham, det er jo ikke skjedd i en avkrok.

UTENOMBIBELSKE DOKUMENTER SOM STØTTER SKRIFTENS AUTORITET.

Eusebius i sin *Ecclesiastical Historia III, 39* (Kirkehistorie III) har bevart hva Appias, biskop i Hemeralopis, (130 AD) skrev og som han hadde fra Den Eldste (apostelen Johannes):

”Den eldste brukte å si dette også: Markus, som hadde vært Peters tolk, skrev ned nøyaktig all det han (Peter) sa, enten det var Kristi ord eller gjerninger, men likevel ikke i kronologisk sammenheng. For han var verken en tilhører eller en medvandrer med Herren. Men senere, som jeg sa, fulgte han Peter som brukte sin undervisning slik som nødvendig, men uten at han laget en samling av Herrens ord. Så Markus gjorde ikke noen feil i det han skrev ned på sin måte det som Peter sa til dem, for han ga akt på én ting, ikke å utelate noe han hadde hørt eller å legge til noe usant i det han skrev.”

Appias kommenterte også vedrørende Matteus evangelium:

”Matteus skrev sine ord på det Hebraiske tungemål (det er Arameisk).”

Ireneus, biskop i Lyon (AD 180) som også var en disippel av Polykarp, biskop i Smyrna, som led martyrdøden i 156 AD etter å ha vært en kristen i 86 år, og en

disippel av Johannes, skriver: "Så fast er grunnvollen på hvilken disse evangeliene hviler at selv vranglærerne vitner om det..."

De fire evangeliene hadde blitt så åpenbare og helt uten behov for bevis i de kristne sfære at Ireneus kan referere til dem (de fire evangeliene) som et etablert og anerkjent faktum like så vel som de fire punktene i et kompass.

Som der er fire hjørner i den verden vi lever i, og fire universelle vinder, og som kirken er spredt over jorden, og evangeliet er støtte og grunnvoll for kirken og dens livspust, så er det også nødvendig at kirken skal ha fire pilarer og ånde udødelighet fra hvert et hjørne og skape liv i mennesker som er blitt nye. Som det er åpenbart at Ordet (Logos), arkitekten av alle ting, han som sitter over kjerubene og holder alle ting sammen, har blitt åpenbart for menneskene, så har han også gitt oss evangeliet i firefoldig form men holdt sammen av én Ånd.

Matteus utgav sitt evangelium, fortsetter Ireneus, blant hebreerne (jødene) på deres eget tungemål, mens Peter og Paulus forkynte evangeliet i Rom og grunnla menigheten der. Etter deres bortgang (død, under Neros forfølgelse i 64), gav Markus selv, Peters disippel og tolk, sammendraget av Peters forkynnelse. Lukas, Paulus etterfølger, skrev ned i en bok det evangeliet som ble forkynt av hans lærer. Så, Johannes, Herrens disippel, som også satt lent opp til hans bryst (referanse til John 13:25 og 21:20), skrev også selv sitt evangelium mens hans ennå levde i Ephesus i Lilleasia."

Flavius Josephus Jødisk historieskriver

Josephus var en mann, samtidig med Paulus. han skrev det store bokverket, Jødenes gamle historie og Jødenes kriger. (Antiquities of the Jews and Wars of the Jews)

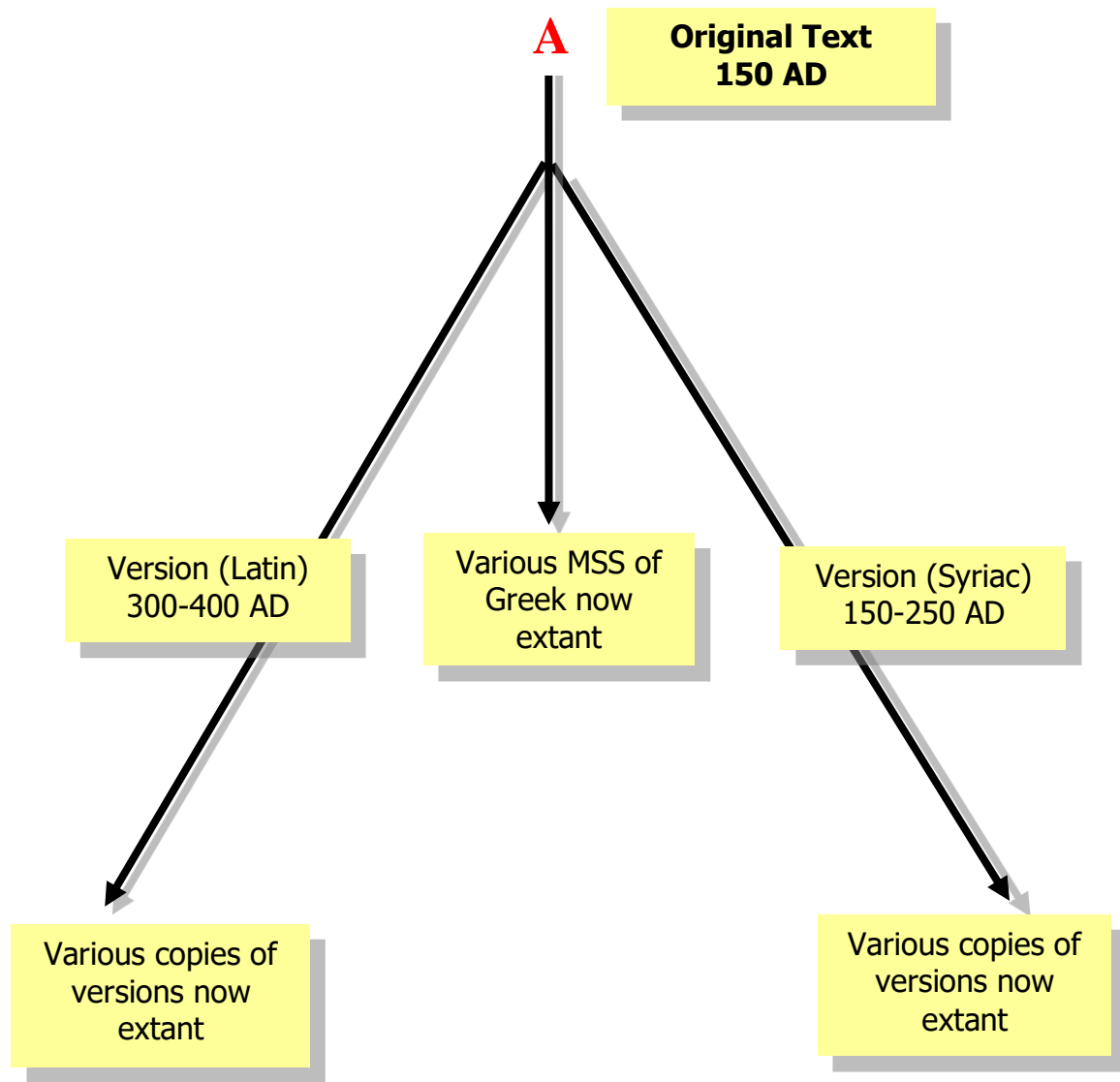
I Ant. bok 18 kap. 5, vers 2 nevner Josephus døperen Johannes:

"Nå var det noen av jødene som tenkte at Herodes hær hadde blitt ødelagt av Gud og at det bare var en rettferdig straff for å hevne Johannes med tilnavnet døperen. For Herodes hadde drept ham enda han var en god mann, som ba jødene praktisere gudsfrykt, være rettferdig mot hverandre og være gudfryktige ovenfor Gud og komme sammen i dåpen. Han lærte at dåpen var velbehagelig for Gud ikke fordi de ville skaffe seg tilgivelse for visse synder, men for legemets renselse, dersom sjelen allerede hadde blitt rensset ved rettferdighet. Og mens andre samlet seg omkring ham (for de var sterkt grepet når de hørte hans ord) fryktet Herodes at Johannes overbevisende makt over menneskene, skulle føre til en oppstand, ettersom de synes å være rede til å følge hans råd i alle ting. Så han tenkte at det var bedre å gripe ham og drepe ham før hans skapte opptøyer, heller enn å komme i vanskeligheter etterpå. Så Johannes ble sent i lenker til Machaerus, borgen som er nevnt ovenfor, og der ble han drept. Jødene trodde det var for å hevne ham at ødeleggelse kom over hæren og at Gud ønsket å bringe ondt over Herodes."

GAMLE PROFANE SKRIFTER

Forfatter	Når skrevet	Tidligste kopi	Tidsintervall	Ant. kopier
Cæsar	100 - 44 BC	900 AD	1000 år	10
Livy	59 BC - 17 AD			20
Plato (Tetralogies)	427 - 347 BC	900 AD	1200 år	7
Tacitus (Annals)	100 AD	1000 AD	1000 år	20 (-)
Pliny den yngre (Historie)	61 - 113 AD	850 AD	750 år	7
Thucydides (Historie)	460 - 400 BC	900 AD	1300 år	8
Suetonius (De vita Caesarum)	75 - 160 AD	950 AD	800 år	8
Herodotus (Historie)	480 - 425 AD	900 AD	1300 år	8
Horace			900 år	
Sephoris	469 - 406 BC	1000 AD	1400 år	100
Lucretius	Død 55 eller 53 BC		100 år	2
Catullus	54 BC	1550 AD	1600 år	3
Euripides	480 - 406 BC	1100 AD	1500 år	9
Demosthenes	383 - 322 BC	100 AD	1300 år	200 *
Aristotle	384 - 322 BC	1100 AD	1400 år	5
Aristophanes	450 - 385 BC	900 AD	1200 år	10

* Alt fra en kopi

There are more than 9000 existing copies of earlier versions